

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Avrel. Avgvstini Confessionvm Libri X

Augustinus, Aurelius

Coloniae, 1646

Cap. XXI. Quia omnes notitiam & experientiam aliquam gaudii habent, & vitam beatam gaudium esse putant, hinc omnes illam appetunt, & in memoria recognoscunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10120

quia ignorat quid dictum sit, nos autem delectamur. Sicut etiam ille, si Græce hoc audierit, quoniam res ipsa nec Græca, nec Latina est: tui adipiscendæ Græci Latinique inhiant, cæterarumque linguarum homines. Nota est igitur omnibus, quia una voce si interrogari possent, utrum beati esse vellent, sine ulla dubitatione velle responderent. Quod non fieret, nisi res ipsa, cuius hoc nomen est, eorum memoria teneretur.

NOTÆ.

- a *Vivit anima mea de te*) Verissima & frequens S. D. est sententia, vitam animæ Deum esse si-
cut vita corporis est anima: & sicut deserente
anima moritur corpus, ita deserente Deo mori
animam. V. Serm.
13. de
martyr.
to. 10.
- b *Qui nolit eam, nemo est*) adeo ut alibi S. D. dicat, *Omniū sententia est, qui ratione quoquo modo
nisi possunt, beatos esse omnes homines velle, idque se-*
pius inculcat. Nimirum beatitudo bonum est,
bonum autem omnia appetunt, multo ergo magis
summum bonum, quod est beatitudo. l. 10. de
CIV. 9. 1. A
1. Ethic.
cap. 1.
- c *Neque enim amaremus eam, nisi nossemus*) ignoti
enim nulla cupido, & probabile est voluntatem
nullam posse elicere actionem, nisi prævia ap-
prehensione intellectus, etiam per divinam po-
tentiam. Fons. 9.
met. c. 2.
q. 5. f. 6.
Vasq. 1, 2.
t. 1. d. 35.
cap. 2.

CAP. XXI.

Quia omnes notitiam & experientiam aliquam gaudii habent, & vitam beatam gaudium esse putant, hinc omnes illam appetunt, & in memoria recognoscunt.

i. **N**Unquid ita, ut meminit Carthaginem, qui vidit? Non. Vita enim beata non videtur oculis, quia non est corpus.

quid sicut meminimus numeros? Non. Hos enim qui habet in notitia, & non adhuc quærit adipisci. Vitam vero beatam habemus in notitia, ideoque amamus, & tamen adhuc adipisci eam volumus, ut beati simus. Nunquid sicut meminimus eloquentiam? Non. Quamvis enim & hoc nomine audito recordentur ipsam rem, qui etiam nondum sunt eloquentes, multique esse cupiant, unde apparet eam esse in eorum notitia: tamen per corporis sensus alios eloquentiores animadverterunt, & delectati sunt, & hoc esse desiderant: qua nisi in exteriori notitia, non delectarentur, neque hoc esse vellent, nisi delectarentur. Beatam vero vitam nullo sensu corporis in aliis experimur.

2. Nunquid, sicut meminimus gaudium? Fortasse ita. Nam gaudium meum etiam tristic memini, sicut vitam beatam miser. Neque unquam corporis sensu gaudium meum vel vidi, vel audivi, vel odoratus sum, vel gustavi, vel tetigi, sed expertus sum in animo meo, quando lætatus sum: & adhæsit ejus notitia memoriæ meæ, ut id reminisci valeam aliquando cum aspernatione, aliquando cum desiderio, pro earum rerum diversitate, de quibus me gavisum esse memini. Nam & de turpibus gaudio quodam perfusus sum, quod nunc recordans detestor atque execror. Aliquando de bonis & honestis, quod desiderans recolo, tamen si forte non adsunt, & ideo tristis gaudium pristinum recolo. *b* Vbi ergo & quando expertus sum vitam meam beatam, ut recorder eam, & amem, & desiderem?

Nec

Nec ego tantum, aut cum paucis, sed beati prorsus omnes esse volumus. Quod nisi certa notitia nossemus, non tam certa voluntate vellemus.

3. Sed quid est hoc? Quod si quærat a duobus, utrum militare velint, fieri possit, ut alter eorum velle se, alter nolle respondeat. Si autem ab eis quærat, utrum beati esse velint; fieri possit, ut uterque statim se sine ulla dubitatione dicat optare: nec ob aliud velit ille militare, nec ob aliud iste nolit, nisi ut beati sint. Nam forte, quoniam alius hinc, alius inde gaudet, ita se omnes beatos esse velle consonant: quemadmodum consonarent, si hoc interrogarentur, se velle gaudere, atque ipsum gaudium vitam beatam vocant. Quod etsi alius hinc, alius illinc assequitur, unum est tamen, quo pervenire omnes nituntur, ut gaudeant. Quæ quoniam res est, quam se expertum non esse nemo potest dicere, propterea reperta in memoria recognoscitur, quando beatæ vitæ nomen auditur.

N O T Æ.

a *Non adhuc quærit adipisci*) est enim Arithmetica scientia speculativa, quæ ultra cognitionem objecti non tendit. Accedit S. D. existimasse numerorum species, quos numeros vocat, esse nobis naturaliter insitas.

b *Vbi ergo, & quando expertus sum vitam beatam?* Nunquam totam experiri possumus in hac vita, aliquam tamen ejus partem quovis actu amoris & desiderii appetimus. Nam ex eo, quod experimur nobis bene esse obtento uno bono, & tanto melius, quanto plura bona adipiscimur, concludimus optime nobis fore, si possiamur omnibus bonis, & careamus omnibus malis, quod est summum bonum, & beatitudo vera. Quare per experientiam

R 4

boni

Boet. 1. 3.
de consol.
Philos.
Prof. 2.

boni particularis, venimus in cognitionem boni universalis & completi, quod nondum experti sumus, sed experiri desideramus. Et quamvis non omnes consonent in gaudiis particularibus, & alius hinc, alius hinc gaudeat, omnes tamen consonant in appetitu gaudii completi, quod omnium bonorum aggregatione perficitur, & nihil est aliud quam ipsa beatitudo, sive vita beata.

C A P. XXII.

Non omne gaudium est beata vita, sed gaudere ad Deum, de illo, & propter illum.

I. **A**bsit Domine, absit à corde servi tui, qui confitetur tibi, absit, ut quocunque gaudio gaudeam, beatum me putem. Est enim gaudium, quod non datur impiis, sed eis, cui te gratis colunt, a quorum gaudium tu ipse es. b Et ipsa est vita beata, gaudere ad te, de te, propter te: ipsa est enim, & non est altera. Qui autem aliam putant esse, aliud sectantur gaudium, neque ipsum verum. Ab aliqua tamen imagine gaudii, voluntas eorum non avertitur.

N O T Æ.

a *Quorum gaudium tu ipse es*) Sicut beatitudo duplex est, una *objectiva*, sive *res*, in qua consistit summum bonum, altera *formalis*, sive *acquisitio & possessio talis rei*, ita gaudium duplex est, unum *objectivum*, sive *bonum aliquod* v. g. pecunia, alterum *formale*, sive *possessio talis boni & delectatio de illo*. Priori modo Deus est beatitudo & verum gaudium nostrum, posteriori *vita beata consistit in actibus intellectus & voluntatis*, per quos possidemus Deum illoque fruimur, in hac quidem vita spe, per cognitionem & caritatem imperfectam, in altera re, per visionem & fruitionem beatificam. Hoc enim est gaudium Domini, in quod intrabit servus bonus, & fidelis.

b *Et ipsa est beata vita*) gaudere spe perveniendi
ad